

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

FAKULTET ZA ODGOJNE I OBRAZOVNE ZNANOSTI

31000 Osijek, Ulica cara Hadrijana 10, Republika Hrvatska

tel • +385 31 321 700 fax • + 385 31 321 899

e-mail • helpdesk@foozos.hr www.foozos.hr

OIB • 28082679513 • MB: 1404881 • IBAN: HR182500009110204457

UPUTE ZA PISANJE DIPLOMSKOGA RADA KOJI NEMA EMPIRIJSKO ISTRAŽIVANJE

Općenite napomene: student prije odabira teme diplomskog rada treba na stranicama Fakulteta potražiti popis mentora (<https://www.foozos.hr/studenti/popisi-mentora>), a potom odabrati jedan od kolegija koji je odslušao i položio kod navedenoga profesora (potencijalnoga mentora). Nakon toga, u suradnji s mentorom i/ili sumentorom popunjava obrasce koji se nalaze na mrežnim stranicama Fakulteta (<https://www.foozos.hr/studenti/diplomski-i-završni-radovi>). Tek nakon toga možemo reći da su odrađene sve potrebne predradnje za pisanje diplomskog rada.

Struktura diplomskog rada treba sadržavati sljedeće dijelove:

Naslov diplomskog rada

Sažetak na hrvatskom jeziku

Ključne riječi

Naslov, sažetak rada i ključne riječi na engleskom jeziku

Sadržaj

Uvod

Pregled relevantne literature/dosadašnjih istraživanja

Rasprava

Zaključak

Popis literature

Prilozi

Izjava o samostalnoj izradi rada

Naslov diplomskoga rada

Naslov se piše u suradnji s mentorom i/ili sumentorom pri čemu treba voditi računa da se naslov rada prije provjeri u repozitoriju (<https://repozitorij.foozos.hr/>) kako ne bi došlo do eventualnoga ponavljanja teme.

Naslov ne bi trebao sadržavati više od 12 riječi, a riječi koje se nalaze u naslovu ne bi trebale biti potpuno jednake onima u popisu ključnih riječi.

Sažetak na hrvatskom jeziku

Sažetak se obično piše na kraju na način da se u njegovoj strukturi spomenu svi važni dijelovi diplomskoga rada. U sažetku se ukratko opisuju ciljevi rada, teorijska polazišta, navode najvažnije spoznaje i rezultati istraživanja te zaključci.

Iako nemamo strogo određen broj riječi za pisanje sažetka, preporuka je da sažetak sadrži oko 300 riječi.

** Iznimno, ukoliko je rad pisan na engleskom jeziku, sažetak i ključne riječi trebaju biti napisane na hrvatskom jeziku.*

Ključne riječi

Ključne riječi se također pišu na kraju, ispod sažetka, a trebaju upućivati na ključne elemente kojima se bavimo u radu. Ključne riječi su važne i iz razloga što često vršimo pretraživanja „prema ključnim riječima“ pa je zaista bitno da one budu ključni elementi naših teorijskih polazišta.

Preporučuje se da se u popisu ključnih riječi navodi od 3 do 5 zaista ključnih riječi poredanih abecednim redom.

Naslov, sažetak rada i ključne riječi na engleskom jeziku

Za upis u repozitorij, ali i zbog upisa u CROSBİ te arhivu knjižnice i Fakulteta, važno je da naslov rada, zajedno sa sažetkom i ključnim riječima prevedemo i na engleski jezik. Ključne riječi prevodimo onim redoslijedom kako su napisane na hrvatskome jeziku.

Sadržaj

Diplomski rad podijeljen je u tematske cjeline, poglavlja i potpoglavlja, koja imaju svoje naslove i podnaslove, uz naznaku stranice na kojoj započinje svako novo poglavlje. Navedeni elementi strukture rada opisuju sadržaje koji trebaju biti u radu i ne čine zadani popis naslova i poglavlja. Potrebno je voditi se ranije navedenim opisom strukture diplomskoga rada.

Uvod

U uvodu se navode razlozi odabira područja i problematike istraživanja te se pišu osnovne naznake istraživanoga fenomena. I sama riječ „uvod“ naznačuje da se čitatelja uvodi u temu istraživanja, objašnjavaju se temeljni pojmovi i povezuju dijelovi o kojima će dalje biti riječi u radu. Riječ UVOD piše se velikim slovima, a može se navesti bez numeracije ili označiti arapskim brojem 1. Ukoliko se UVOD numerira, svakako je potrebno numerirati i ZAKLJUČAK te obrnuto.

Pregled relevantne literature/dosadašnjih istraživanja

S obzirom da je cijeli diplomski rad temeljen na teorijskim premisama, a u njemu se navode teorijski i istraživački doprinosi domaćih i inozemnih autora pri istraživanju odabranog problema. Potrebno je predstaviti najznačajnije autore koji su se bavili navedenom problematikom kod nas i u svijetu te ukoliko je moguće napraviti kratak povijesni presjek. Diplomantima se predlaže da se pri odabiru služe relevantnom i recentnom literaturom.

U diplomskome radu koji *nema empirijsko istraživanje* mogu se provoditi istraživanja koja se odnose na analizu dokumentacije (takva su često povijesna, filozofska, književna, ali i bilo koja druga istraživanja u kojima se bavimo teorijom). Takav diplomski rad, za razliku od onoga koji ima empirijsko istraživanje, zahtijeva od diplomanta da prouči i istraži **veći broj relevantne literature** iz istraživanoga područja. Naslov ovoga dijela diplomskoga rada ni ne mora biti „*Pregled relevantne literature/dosadašnjih istraživanja*“ jer je zbog većeg broja izvora potrebno sadržaj podijeliti na teme i podteme koje smatramo važnima za istražiti.

Radi bolje preglednosti, preporučuju se dvije do tri ključne teme koje će se opisivati u glavnim naslovima, a potom unutar njih, u manjim podnaslovima opisivati specifičnosti unutar veće cjeline.

U nastavku je jedan takav primjer:

Ukoliko je naslov diplomskoga rada: *Važnost kreativnosti u sveučilišnoj nastavi*, u sadržaju se možemo baviti trima „glavnim“ temama: *1. Kreativnost, 2. Sveučilišna nastava, 3. Uloga profesora u poticanju kreativnosti*. Unutar navedenih, glavnih tema, možemo se baviti i onim specifičnostima koje smatramo važnima za naš diplomski rad. Moramo biti svjesni da u jednome diplomskome radu ne možemo obuhvatiti sve aspekte istraživanoga fenomena.

Stoga, ukoliko nam je prva, glavna tema *1. Kreativnost*, podteme nam mogu biti: *1.1. Teorije kreativnosti, 1.2. Kreativan proces, 1.3. Kreativnost u etapama nastavnoga procesa...*

Ukoliko se u teorijskome dijelu rada želimo osvrnuti na neki grafički prikaz, fotografiju i slično, svakako je važno da navedemo autora od kojega smo navedeno preuzeli, naznačimo link (ukoliko je potrebno), ali i zatražimo dozvolu za npr. korištenje fotografije (ukoliko je potrebno).

Neki od primjera navođenja literature (citiranje i parafraziranje unutar teksta) su sljedeći:

- *jedan autor*: parafraziranje (Prezime, 2019), citiranje (Prezime, 2019, str. 12)
- *dva autora*: parafraziranje (Prezime 1. i Prezime 2., 2019), citiranje (Prezime 1. i Prezime 2., 2019, str. 7)
- *više od dvaju autora*: parafraziranje (Prezime 1. i sur., 2019), citiranje (Prezime 1. i sur., 2019, str. 12)
- *istovremeno navođenje više izvora (kronološki u odnosu na godine, ili abecedno prema prezimenima autora)*: (Prezime 1., 2008; Prezime 2. i Prezime 3., 2009; Prezime 4. i sur., 2020)

Napomena: sve reference koje se koriste u bilo kojem dijelu diplomskoga rada trebaju se naći u popisu literature.

Rasprava

Rasprava predstavlja najznačajniji dio diplomskoga rada. Zašto? Došavši do ovoga dijela, već smo pročitali svu dostupnu literaturu koju smo opisali u teorijskome dijelu, otvorili nova pitanja, usporedili dosadašnja istraživanja, možda i uočili nedostatke nekih (istraživanja provedena na malom uzorku; istraživanja provedena prije puno godina koja zahtijevaju ponovljeno istraživanje itd.).

Navodimo razliku između spoznaja koje smo dobili uvidom u relevantnu literaturu te predložimo smjernice za buduća istraživanja u drugim istraživačkim kontekstima (mogući prijedlozi za empirijska istraživanja) te primjenu u praksi.

Zaključak

U ovome je dijelu diplomskoga rada važno osvrnuti se na ranije postavljene ciljeve, navesti sintezu najznačajnijih dobivenih spoznaja iznesenih u radu. Također, poželjno je kritički se osvrnuti na sve značajne aspekte uočene u dosadašnjim istraživanjima i teorijskim polazištima istraživane problematike.

U zaključku se ne citira literatura budući da sam diplomant treba osim završnih zaključaka, pisati i o znanstvenom doprinosu koja je kruna svakoga znanstvenoga i istraživačkoga rada.

Popis literature

U popisu literature se trebaju naći svi izvori koje je diplomant koristio u svome diplomskome radu, neovisno o tome u kojemu dijelu (poglavlju) rada. Literatura se navodi abecednim redom, poredana kronološki, a ukoliko imamo izvore koje je objavio isti autor iste godine, onda uz godinu dodajemo i slova (npr. 2019a, 2019b...).

Literatura se navodi koristeći se APA stilom navođenja koji je dostupan i na sljedećoj poveznici: <https://apastyle.apa.org/>

Neki od primjera navođenja knjiga koje imaju autora (jednog, dva ili više):

1. Perić, M. (2018). *Glumačko sazrijevanje*. Osijek: Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.
2. Jagodar, J., Berbić Kolar, E. (2020). *Kultura pamćenja Slavenskog Kobaša u povijesno-jezičnom kontekstu*. Osijek: Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.
3. Lauc, D., Matanović, D., Vitek, D. (2020). *Neizrazite logike u povijesnim istraživanjima: primjer analize nepreciznih temporalnih odrednica neizrazitim skupovima i dubokim učenjem*. Osijek: Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Neki od primjera navođenja knjiga koje imaju glavnog urednika:

1. Majdenić, V., Trtanj, I., Živković Zebec, V. (ur.) . (2019). *Dijete i jezik danas - Razvoj pismenosti u materinskom i inom jeziku*. Osijek: Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.
2. Matanović, D., Uemura, A. (ur.). (2019). *Proceedings from International conference Education and training as basis for future employment*. Osijek (Croatia); Wakayama (Japan): Faculty of Education, Josip Juraj Strossmayer University of Osijek & Faculty of Economics, Wakayama University.
3. Peko, A., Mlinarević, V. (ur.). (2009). *Izazovi obrazovanja u multikulturalnim sredinama*. Osijek: Učiteljski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i Nansen dijalog centar Osijek.

Neki od primjera navođenja poglavlja u knjizi:

1. Borovac, T. (2018). Pregled znanstvenih istraživanja o sigurnosti na internetu. U T. Velki; K. Šolić (ur.), *Priručnik za informacijsku sigurnost i zaštitu privatnosti* (str. 13-36). Osijek: Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.
2. Brust Nemet, M. (2019). Theoretical Determination of the Curriculum in the Croatian Educational Context. U K. Dziurzyński; E. Duda (ur.), *What is new in the Field of Education?* (str. 43-60). Warsaw: Publishing House of The Maria Grzegorzewska University.
3. Dubovicki, S. (2017). Futurološke metode istraživanja. U S. Opić, B. Bognar; S. Ratković (ur.), *Novi pristupi metodologiji istraživanja odgoja* (str. 203–221). Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

Neki od primjera navođenja članka u časopisu:

1. Kolar-Šuper, R., Kolar-Begović, Z. (2019). Dokaz bez riječi: kvadrat razlike, razlika kubova, kub razlike. *Osječki matematički list*, 19(1), 45-48.
2. Popović, A., Bogut, I., Crnojević, Ž.; Popović, Ž. (2019). Children's Play The Ecological Story in Function of Ecological Education of Preschool Children. *Pannoniana*, 3(1-2), 169-197.
3. Velki, T., Šolić, K. (2019). Development and Validation of a New Measurement Instrument: The Behavioral Cognitive Internet Security Questionnaire (BCISQ). *International journal of electrical and computer engineering systems*, 10(1), 19-24.

Neki od primjera navođenja članka u zborniku:

1. Borić, E., Marušić, B. (2018). Osposobljenost studenata primarnog obrazovanja za rad u kombiniranim razrednim odjelima. U I. Prskalo, Z. Braičić, M. Badrić (ur.), *17. Dani Mate Demarina Odgoj i obrazovanje – budućnost civilizacije* (str. 179-189). Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
2. Majdenić, V., Vučetić, A. (2018). Patnje mladoga Tadije ili neuzvrćena ljubav na dvanaest načina. U D. Matanović, B. Zielinski, Boguslav, A. Turbić Hadžagić, E. Berbić Kolar (ur.), *Tadijino stoljeće: povijest, kultura, identitet* (str. 111-124). Osijek; Poznanj: Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku; Fakultet za poljsku i klasičnu filologiju Sveučilišta Adama Mickiewicza u Poznanju.
3. Varga, R., Peko, A., Sabljak, M. (2019). Pre-Service Teachers' Concerns About Multigrade Teaching. U K. Jurčević, Lj. Kaliterna Lipovčan, O. Ramljak (ur.). *Mediterranean Issues, Book 2: Reflections on the Mediterranean* (str. 613-622). Zagreb: Institute of Social Sciences Ivo Pilar; VERN Group; Croatian Academy of Sciences and Arts (HAZU); Euro-Mediterranean Academic Network.

Ukoliko se neki od korištenih izvora preuzimaju s interneta, onda je potrebno navesti mrežnu stranicu i datum pristupanja istoj:

1. Tomac, Z. (2019). Utječu li izvannastavne sportske aktivnosti na razvoj motoričkih vještina učenika primarnog obrazovanja? *Život i škola*, LXV(1-2), 123-129, dostupno 12. veljače 2020. na: https://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=339663

Prilozi

Priloge stavljamo na kraju diplomskoga rada. Možemo ih označavati slovima ili brojkama (Prilog A, Prilog B ili Prilog 1., Prilog 2.). Svaki prilog treba imati ime. Prilozi mogu biti slike, tablice, grafikoni, histogrami, shematski prikazi, fotografije.

Tehnička obrada teksta

Veličina je stranice A4. Tekst se piše računalom u slovopisu „Times New Roman“, stil slovopisa „običan“, veličine 12., proreda 1,5 retka, poravnanje „obostrano“. Naslovi poglavlja pišu se u veličini 14, a podnaslovi 12, «podebljano». Svako poglavlje treba započeti na novoj stranici. Naslovi poglavlja pišu se velikim, a podnaslovi malim slovima, uvučeno udesno. Naslovi tablica i slika pišu se u veličini 10 „podebljano“, a sami tekst u tablicama potrebno je napisati istim slovopisom i veličinom 10, samo ne podebljano.

Svaku stranicu treba numerirati na način da se stranice do Uvoda numeriraju rimskim brojevima, a stranice od Uvoda pa nadalje arapskim brojevima. S uvodne stranice izostavlja se broj jedan, a označuju se brojevi od dva pa nadalje.

1. Tekst na koricama:

Na vrhu:

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

FAKULTET ZA ODGOJNE I OBRAZOVNE ZNANOSTI

U sredini:

Ime i prezime studenta

NASLOV RADA

DIPLOMSKI RAD

Na dnu:

Mjesto, godina

2. Prazan list

3. Tekst na sljedećem listu:

Na vrhu:

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

FAKULTET ZA ODGOJNE I OBRAZOVNE ZNANOSTI

Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni Učiteljski studij

U sredini:

NASLOV RADA

DIPLOMSKI RAD

Pri dnu:

Predmet: naziv predmeta iz kojega je tema diplomskoga rada

Mentor: ime i prezime te zvanje mentora

Student: ime i prezime studenta

Matični broj:

Modul:

Na dnu:

Mjesto, mjesec, godina